

АТРИБУТИ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ

Нині, в буремні подіяння дні сьогодення, маю намір поділитися декількома методичними напрацюваннями щодо підготовки фахівців-художників і в першу чергу, спеціалістів в галузі живопису. А починається все з того, що студент приходить до нас з нестійким контактом до природи але бажання і потреба висловити своє Я випереджають реальні можливості недосвідченого живописця. У нього виникає жага зображення природи, це чародійне чудо, коли раптом аркуш немовби воскресає, насичується світлом і все відчутніше виявляються на ньому об'ємні форми. Далі поступово накопичується досвід усе більш тісного та безпосереднього контакту з природою і тоді зацікавленість нею втрачає свою однозначність. Наполегливіше стає бажання розповісти на свій розсуд про побачене повніше, серйозніше, красномовніше. Слід зауважити, що для малоспокушеної людини зовнішній вигляд явищ або речей більш доступний, ніж іманентна їх сутність. Тому прелімінарний етап творчості супроводжується часто деяким навіюванням технічного виконання, того, що називають «манерою». Педагог постійно акцентує увагу студентів на тому, що не манера має бути головним стрижнем в роботі над художнім твором та його сприйняттям.

В ході навчання ми намагаємося показати, що індивідуальну манеру не можна запозичити із зовні. Таке відверте епігонство, тобто штучно присвоєна манера, стиль завжди виказує себе не в кращому ракурсі як в професійному, так і моральнісному відношенні. Варто знати (і на цьому ми наголошуємо студентам), що самі майстри, в яких ми навчаємось, шукали у першу чергу не техніку виконання, а шлях у виразності своєї точки зору в сприйманні дійсності та тлумаченні художніх образів. Тож, ми спрямовуємо думку студентів на те, що у знаних майстрів живопису техніка виконання була слідством, зовнішнім чинником проникливого творчого пошуку у здійсненні стрижневої ідеї твору.

Таким чином, виконуючи з наполегливістю етюд за етюдом, студент не тільки удосконалює свою професійну майстерність, а й накопичує все більше мотивів і переконань. Ось саме тут ми орієнтуємо студента на стежу бажання затриматися на чомусь одному, що винятково вагоме власній душі, що найбільш притаманне його Я, що бентежить почуття і совість та особні філософічні помисли. На цьому етапі навчання, ми акцентуємо увагу студентів на пошуку власного емоційно-піднесеного відчуття природи, довірливого відношення до нього. Це чи не найвідповідальніший поступ у природній ході вищого художнього розвитку особистості живописця.

Далі йде дуже важливий процес накопичення духовного багажу-власних ідей, оцінок і відчуттів при контакті з природою. Ось тут-то ми і мотивуємо студента на виховання у нього психологічної рефлексії, здатності

відкликатися на самий хід творчого пориву, віддавати творінню вщент свою творчу енергію. Саме цей процес з найбільшою повнотою виявляє творчі потенціальні можливості автора, сприяє усвідомленому визначенню його унікальної індивідуальності.

В навчальному процесі ми постійно звертаємо увагу студентів і на те, що наочна відчутність невеликого набору предметів не заслоняє, а навпроти, тонко підкреслює яскравість індивідуального відчуття. І ось, в даній ситуації на перший план впливає процес розпізнавання суті і характеру речі. Цьому баченню завжди передує довгий, копіткий, захоплюючий процес вживання в її внутрішній світ. Художник як і філософ уміє з натхненням занурюватися в споглядання предметів, бачити їх без відчуття дистанції, перетвореними світлом неквапливого милування. Адже, «проникаючи у зв'язок речей, зумовлений певними вчинками і стосунками, людина, поза всяким сумнівом, фіксує взаємообумовленість свого відношення до речей, до самої себе і до інших людей. За великим рахунком і, безумовно, бажанням (все залежить від рівня культури особистості) у кожному предметі ми постійно виявляємо явну або приховану «присутність» інших людей, оскільки кожен предмет зосереджує в собі сотні, тисячі людських долі..... Тож, справжній Педагог зобов'язаний надихати простір свого родоводу, виховувати у молоді шанобливе відношення до світу речей Отчого краю»[1, с. 32].

Кожен предмет, залучений в простір людини, відкривається ще яскравіше в естві своїх унікальних якостей. Чи не тому, поряд з прихильним відношенням до характерних особливостей форми, кольору і об'єму предметів, тут переважає інтерес до їх сутнісних ознак, притаманних виключно тільки їм. Отут однією з умов оригінальності творчого самовираження художника є усвідомлена відмова (на чому ми постійно наголошуємо) від великої кількості предметів і видовища. Безумовно, митець повинен уміти презентувати унікальну красу найзвичайніших речей, позбавлених ореолу парадності і витонченості. І суть опиняється вже не в самих по собі окремих якостях предметів, а швидше за все в ракурсі їх емоційно-романтичної системної інтерпретації.

Не приховую, що нам приємно спостерігати, коли студенти милуються і своєрідно уславляють всеосяжні можливості кольору. І тут Педагоги-художники намагаються проілюструвати на власних творах значення його в композиції та виразності задуманої ідеї. Відчуття захоплення від краси природи, що виявляє себе в пишності кольору і форм, приохочує інтерес до складних імпровізаційних прийомів в передачі емоційного окрилення і безпосередньої енергії враження від свіжості ества і аромату кольорів, їх витонченої, неповторної краси. Все це надихає на створення яскравого образу, що викликає масу жвавих психологічних і світоглядних асоціацій, на антитетичних полюсах яких знаходиться відчуття відвертої, щирої радості від дужого цвітіння природи і водночас, журби від усвідомлення того, що ця краса скороминуша.

Таким чином, Педагог художнього вищого навчального закладу постійно знаходиться в пошуку своєрідних модусів, спрямованих на

виховання молодого художника, художника який би умів формувати себе як самодостатню особистість в просторі сучасного мистецтва та бути водночас затребуваним суспільством. Іншими словами, педагог планомірно і толерантно допомагає студенту знайти вектори власного шляху у мистецтві. Адже самотужки молода людина інколи шукає свою життєву стежу на протязі усього творчого буття. Тож, завдання Педагога-Художника скоротити простір-час для максимального самовиразу художнього таланту майбутнього фахівця в галузі живопису.

Отож, поділившись деякими аспектами навчання і виховання молодих фахівців в галузі живопису приходимо висновку про те що залишаючись в просторі і ритмах сьогодення, випробуючи на собі його суперечності, справжній Педагог-художник безкорисливо доносить до студента велич і осмислену красу образів минулого, теперішнього та щедро ділиться світосприйняттям прийдешнього. Адже шлях майбутніх живописців спрямовуємо до категоричного імперативу, а саме - у кожного навчайтеся терпеливо і з вдячністю але не наслідуйте в тонкощах нікому; майте честь мандрувати своїми стежками в художній творчості.

Література:

1. *Пазиніч С.М.* Духовна культура педагога - атрибутивна основа філософії освіти інноваційної доби. //Соціально-гуманітарні вектори педагогіки вищої школи. – Харків, 2013. – 320 с.